

Tutkimusosio

Valtuutetut: hyvinvointi, terveys ja elinvoima tärkeimmät kunnan ja maakunnan yhteistyöalueet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on tärkein (95 % valtuutetuista pitää erittäin tai melko tärkeänä) kunnan ja maakunnan yhteistyöalue, käy ilmi KAKS–Kunnallisan kehittämissäätöön valtuutetuille osoitetusta kyselytutkimuksesta. Kakkosena tuli elinvoiman kehittäminen, jota piti tärkeänä yhdeksän kymmenestä (93 %) valtuutetusta. Kolmantena oli osallistuminen, demokratia ja asiakasosallisuus, jota piti tärkeänä yhteistyöalueena 83 prosenttia valtuutetuista. Seuraavana oli osaamisen, kulttuurin ja liikunnan edistäminen. Sitä piti tärkeänä kolme neljästä (74 %) valtuutetusta. Alueiden käytön suunnittelua, ohjausta ja kaavoitusta piti tärkeänä niin ikään kolme neljästä (73 %) valtuutetusta. Kiteyttäen voidaan todeta, että kaikki viisi kuntien ja maakuntien yhteistyöaluetta koettiin tärkeiksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on selvä ykkösaihe kaikkien puolueiden valtuutettujen mielestä kunnan ja maakunnan yhteistyössä. Kaikkien valtuutettujen enemmistö piti sitä jopa erittäin tärkeänä lähtien RKP:n valtuutettujen 56 prosentista ja päätyen vasemmistoliiton valtuutettujen 84 prosenttiin.

Maakunnittain tarkastellen vahvin kannatus hyvinvoinnilla ja terveydellä yhteisaiheena oli Kainuussa, jossa kaikki valtuutetut (100 % erittäin tai melko tärkeä) olivat tätä mieltä. Korkeat luvut olivat myös Etelä-Pohjanmaalla (98 %), Päijät-Hämeessä (97 %) ja Pohjois-Savossa (96 %). Keski-Pohjanmaallakin, jossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tärkeys oli alhaisin, luku oli korkea, 85 % valtuutetuista piti sitä tärkeänä.

Kunnan ja maakunnan yhteistyötä elinvoiman kehittämisessä piti tärkeänä 93 prosenttia valtuutetuista. Keskustan valtuutetuista lähes kaikki (95 %) pitivät sitä erittäin (68 %) tai melko (27 %) tärkeänä. Kristillisdemokraattien valtuutettujen mielestä elinvoiman kehittämisen tärkeysluku (erittäin tai melko tärkeä) oli 96 prosenttia, SDP:n 94 prosenttia, kokoomuksen ja RKP:n 92 prosenttia, perussuomalaisten 91 prosenttia, vasemmistoliiton 90 prosenttia ja vihreiden 86 prosenttia.

Kaikissa maakunnissa Uuttamaata (86 %) ja Pirkanmaata (88 %) lukuun ottamatta vähintään yhdeksän kymmenestä (yli 90 %) valtuutetusta näki kunnan ja maakunnan yhteistyön elinvoiman kehittämisessä erittäin tai melko tärkeänä. Kahdessa maakunnassa elinvoiman kehittämistä erittäin tai melko tärkeänä pitivät kaikki valtuutetut. 100 prosenttiin ylsivät Etelä-Karjala ja Pohjanmaa. Pohjois-Karjalassakin käytännössä lähes kaikille (98 %) elinvoiman kehittäminen yhteistyössä oli tärkeää.

Kahdeksan kymmenestä (83 %) valtuutetusta piti kuntien ja maakunnan yhteistyössä osallistumista, demokratiaa ja asiakasosallisuutta tärkeänä. Järjestys, jossa puolueiden

valtuutetut pitivät sitä erittäin tai melko tärkeänä on seuraava: Vasemmistoliitto (91 %), SDP (89 %), kristillisdemokraatit (89 %), RKP (87 %), vihreät (85 %), keskusta (83 %) ja kokoomus (74 %).

Kaikista maakunnista erityisesti Pohjanmaalla teemaa pidettiin tärkeänä. Siellä lähes kaikki valtuutetut (96 %) pitävät sitä tärkeänä. Seuraavilla sijoilla olivat Etelä-Pohjanmaa (89 %) ja Etelä-Karjala (89 %). Vähiten painoa yhteistyössä osallistumiseen ja demokratiaan pitävät Keski-Pohjanmaan (79 %) ja Päijät-Hämeen (79 %) valtuutetut.

Kolme neljästä (74 %) valtuutetusta näki osaamisen, kulttuurin ja liikunnan edistämisen kunnan ja maakunnan yhteistyössä erittäin tai melko tärkeänä. Naisille (90 %) ja nuorille, alle 30 -vuotiaille (88 %) tämä oli muita tärkeämpää. Vahvimmin näin näkivät vasemmistoliiton (84 %) ja vihreiden (80 %) valtuutetut. SDP:n (77 %), kristillisdemokraattien (77 %) ja keskustan (75 %), valtuutetuista kolme neljästä; RKP:n (69 %), kokoomuksen (68 %) valtuutetuista kaksi kolmesta (68 %); ja perussuomalaisten valtuutetuista reilu kuusi kymmenestä (63 %) piti osaamisen, kulttuurin ja liikunnan edistämistä yhteistyössä tärkeänä.

Maakunnista yhteistyötä kuntien ja maakuntien välillä osaamisessa korostivat erityisesti Etelä-Karjalan (86 %), Lapin (84%) ja Pohjois-Karjalan (83 %) valtuutetut. Vähiten sitä korostivat Uudenmaan (62 %), Kanta-Hämeen (64 %) ja Satakunnan (66 %) valtuutetut. Ikäluokista alle 30 –vuotiaat (85 %) valtuutetut korostivat osaamista ja kulttuuria.

Alueiden käytön suunnittelu, ohjaus ja kaavoitus on tärkeä kuntien ja maakunnan yhteistyöalue lähes kolmelle neljästä (73 %) valtuutetusta. Joka kymmenes (10 %) ei pidä sitä tärkeänä.

Poliittisista ryhmistä alueiden käytön suunnittelua piti tärkeimpänä vasemmistoliiton (84 % erittäin tai melko tärkeä) valtuutetut. Seuraavina tulivat vihreiden (80 %) ja SDP:n (78 %) valtuutetut. Vähiten kiinnostusta oli perussuomalaisten (66 %), keskustan (68 %) ja RKP:n (68 %) valtuutetuilla. Välimaastossa aihepiirin tärkeyden suhteen liikkuvat kokoomuksen (72 %) ja kristillisdemokraattien (77 %) valtuutetut.

Alueittain tarkastellen alueiden käytön suunnittelun tärkeys korostui valtuutettujen mielipiteissä kunnan ja maakunnan yhteistyöalueena Itä-Suomessa eli Pohjois-Karjalassa (85 %), Kymenlaaksossa (84 %) ja Etelä-Karjalassa (80 %). Vähiten tärkeyttä korostettiin lännessä eli Pirkanmaalla (65 %), Etelä-Pohjanmaalla (66 %) ja Satakunnassa (69 %). Yli 59-vuotiaat (78 %) pitivät aihetta selvästi tärkeämpänä kuin 30–39-vuotiaat (65 %) valtuutetut.

Valtuutetut: kuntien ja maakuntien yhteistyö hoidettava sekä lainsäädännöllä että kuntien ja maakuntien itse vapaasti päättäen

Kaksi kolmesta valtuutetusta (68 %) oli sitä mieltä, että kunnan ja maakunnan yhdyspinta, yhteistyö ja sen sisältö ja tavat, tulisi määritellä lainsäädännöllä ja valtion ohjauksella, sekä kuntien ja maakuntien itse niin päättäen. Joka viiden valtuutettu (19 %) järjestäisi sen ilman valtion väliintuloa eli ainoastaan kuntien ja maakuntien vapaasti itse päättäen. Reilu kymmenes (13 %) haluaisi hoitaa kuntien ja maakuntien yhteistyön yksinomaan lainsäädännöllä ja valtion ohjeistuksella.

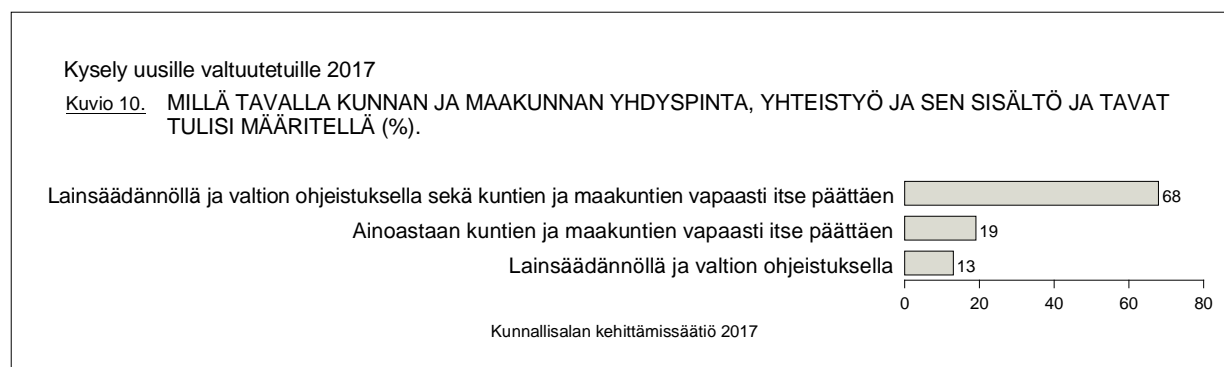
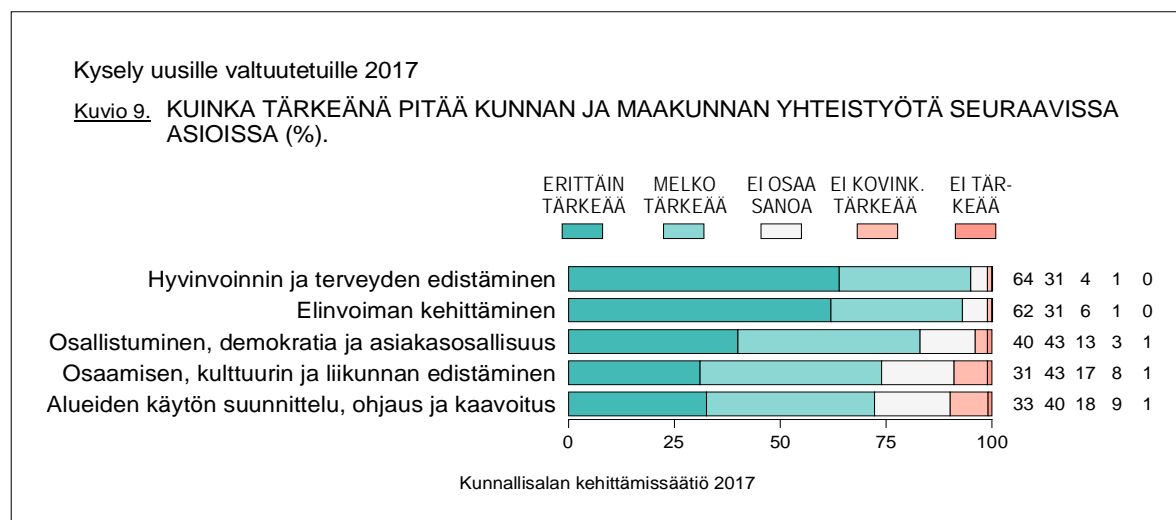

Puolueittain tarkastellen vahvimmin sekä lainsäädännön että kuntien ja maakuntien vapaan päätöksenteon yhdistelmää kannattivat vihreiden (84 %) valtuutetut. Kaikkien puolueiden valtuutettujen enemmistö oli tällä kannalla, vähiten perussuomalaisten (58 %). Yksinomaan lainsäädäntöön kuntien ja maakuntien suhteen määrittelyssä uskoivat eniten perussuomalaisten (19 %) ja vasemmistoliiton (19 %) valtuutetut.

Perussuomalaisista valtuutetuista lähes joka neljäs (23 %) haluaisi järjestää kunnan ja maakunnan yhteispinnan vapaasti niiden kesken päättäen. Kuntien ja maakunnan vapaan päätöksenteon kannalla (23–26 %) olivat vahvimmin ne alle 40-vuotiaat, joilla ei ollut korkeakoulututkintoa.

KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiö teki sähköpostitse kyselytutkimuksen keväällä valituille uusille kaupunkien ja kuntien valtuutetuille. Kysely lähetettiin 7 902 valtuutetulle 24.5-12.6.2017. Kyselyyn vastasi 1 745 valtuutettua. Vastausprosentti on 22. Vastanneet olivat edustava joukko suhteutettuna valtuutettujen kokonaismäärään maakunnittain ja puolueittain. RKP:n valtuutetuilla on pieni aliedustus. Kysely tehtiin suomenkielisenä. Tutkimuksen virhemarginaali on kaksi prosenttiyksikköä suuntaansa.

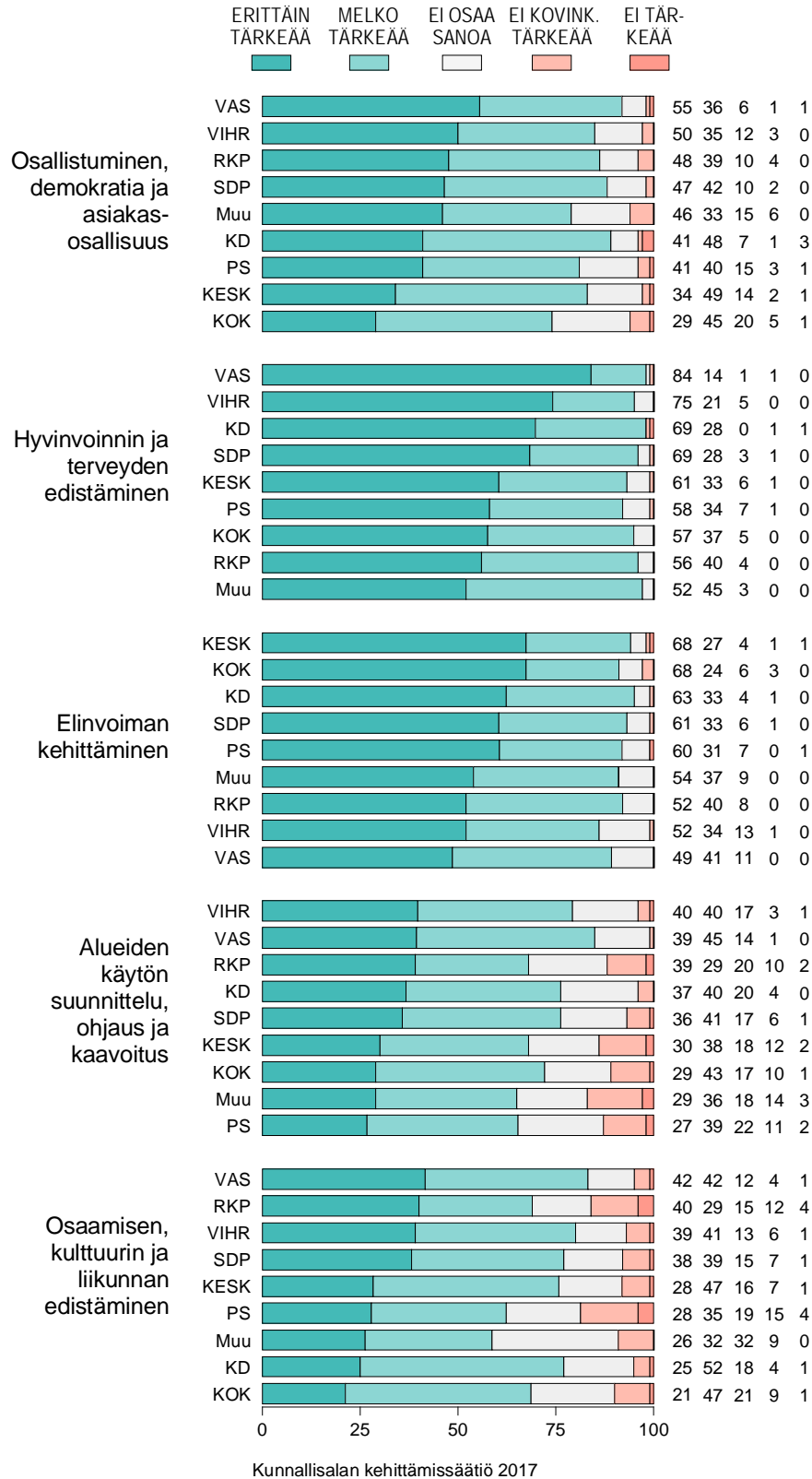
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 040 057 0087

Kysely uusille valtuutetuille 2017

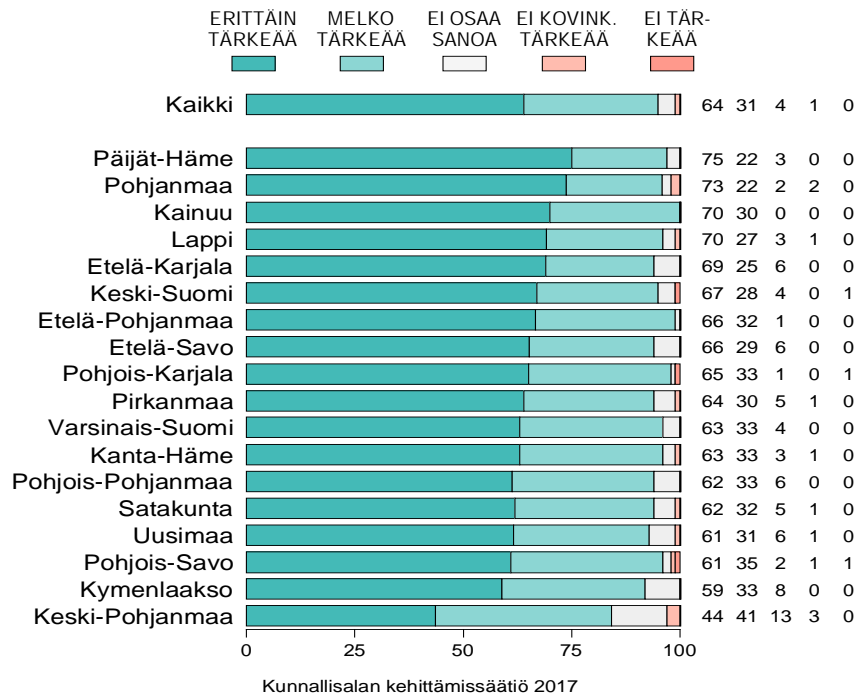
Kuvio 9e. KUINKA TÄRKEÄNÄ PITÄÄ KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEIS-
TYÖTÄ SEURAAVISSA ASIOISSA (%).

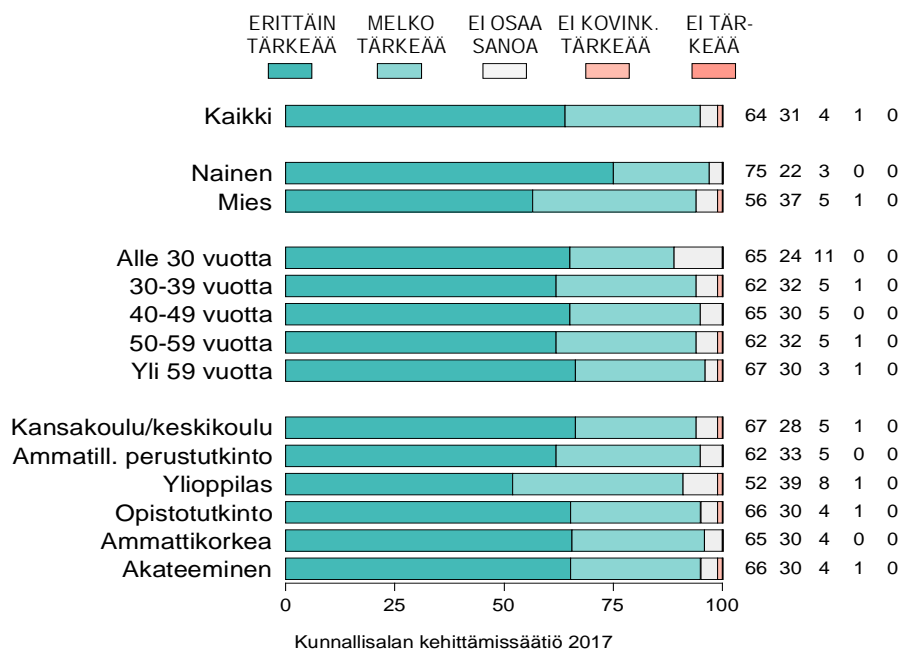
Kysely uusille valtuutetuille 2017

Kuvio 9-2m. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN (%).

Kysely uusille valtuutetuille 2017

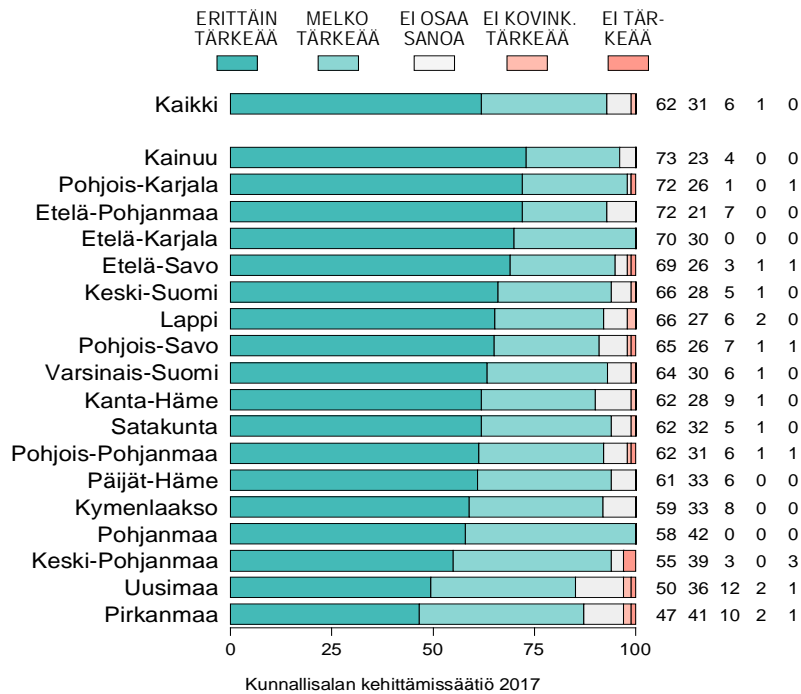
Kuvio 9-2s. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN (%).

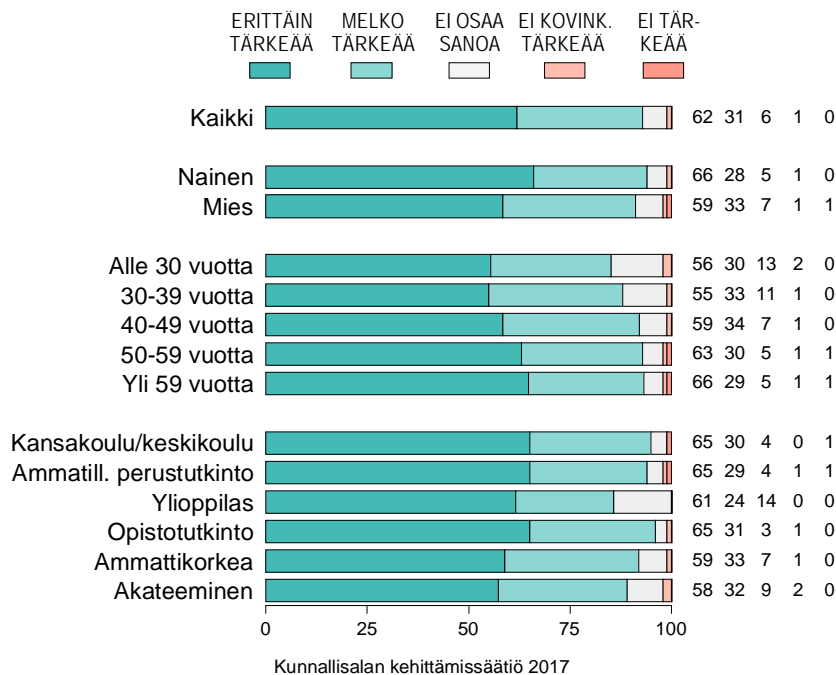
Kysely uusille valtuutetuille 2017

Kuvio 9-3m. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: ELINVOIMAN KEHITTÄMINEN (%).

Kysely uusille valtuutetuille 2017

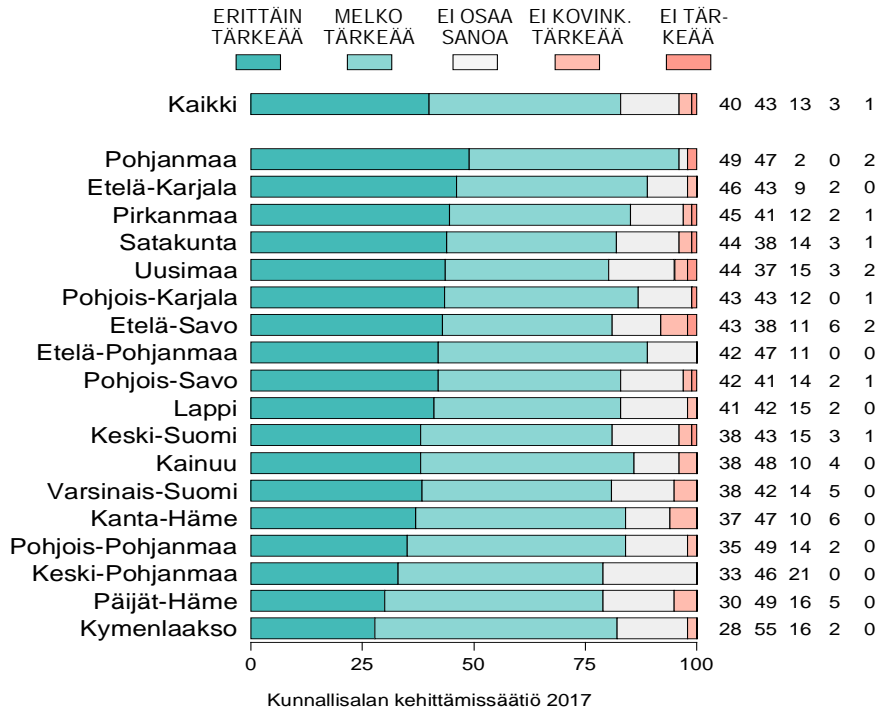
Kuvio 9-3s. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: ELINVOIMAN KEHITTÄMINEN (%).

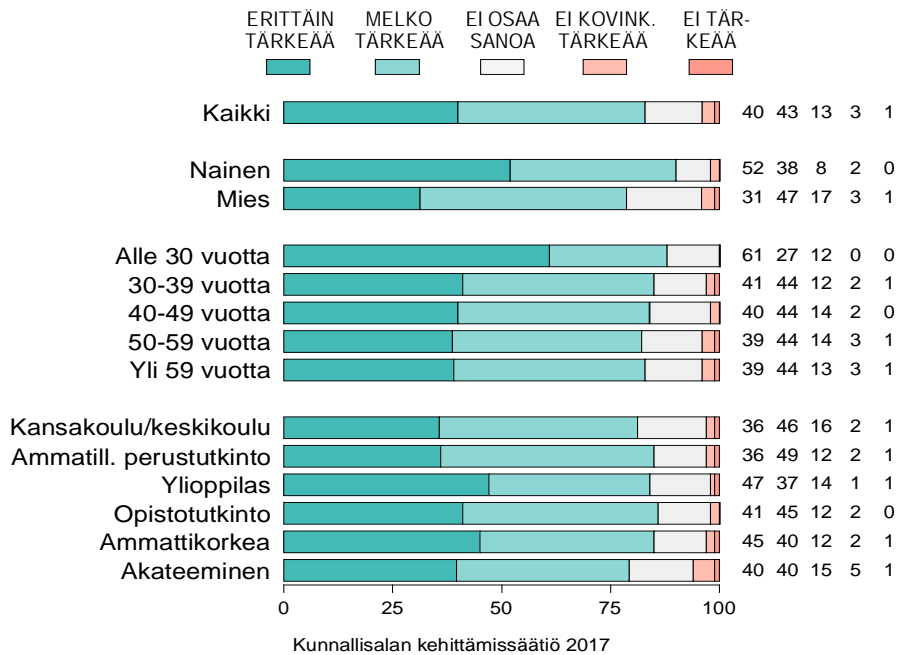
Kysely uusille valtuutetuille 2017

Kuvio 9-1m. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: OSALLISTUMINEN, DEMOKRATIA JA ASIAKASOSALLISUUS (%).

Kysely uusille valtuutetuille 2017

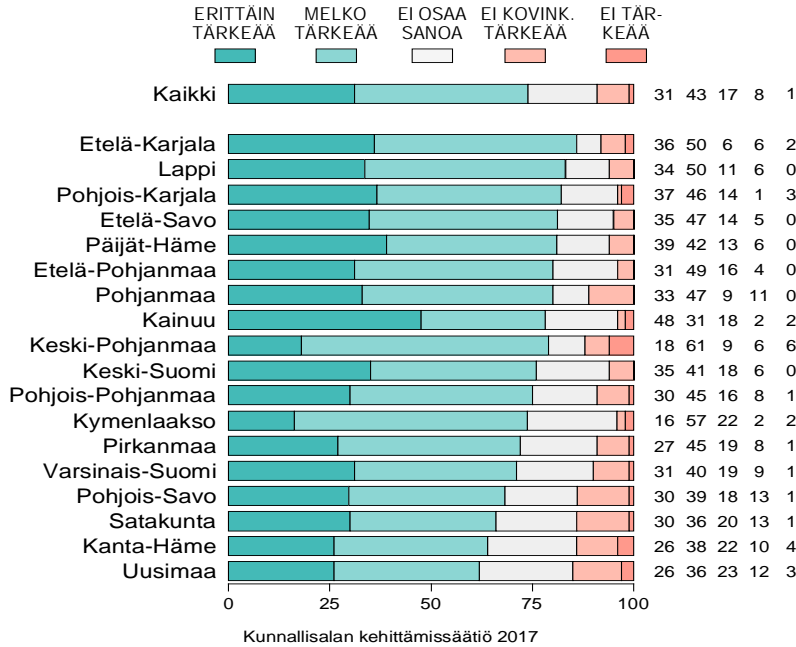
Kuvio 9-1s. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: OSALLISTUMINEN, DEMOKRATIA JA ASIAKASOSALLISUUS (%).

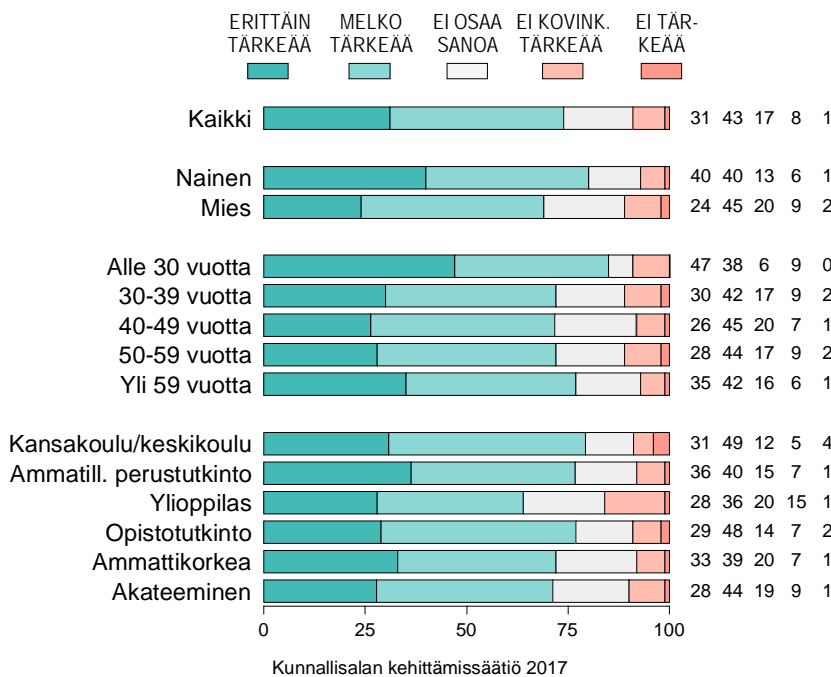
Kysely uusille valtuutetuille 2017

Kuvio 9-5m. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: OSAA-
MISEN, KULTTUURIN JA LIIKUNNAN EDISTÄMINEN (%).

Kysely uusille valtuutetuille 2017

Kuvio 9-5s. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: OSAA-
MISEN, KULTTUURIN JA LIIKUNNAN EDISTÄMINEN (%).

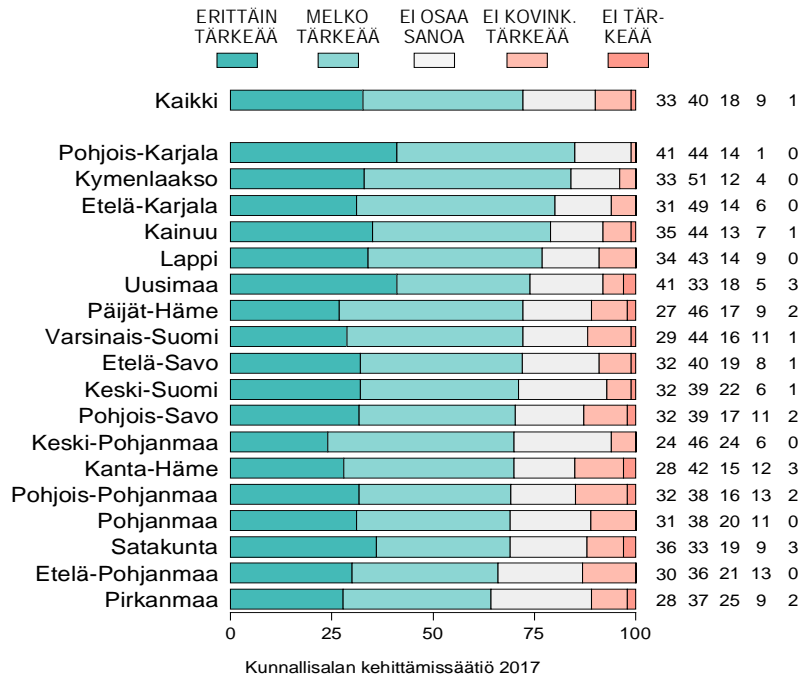

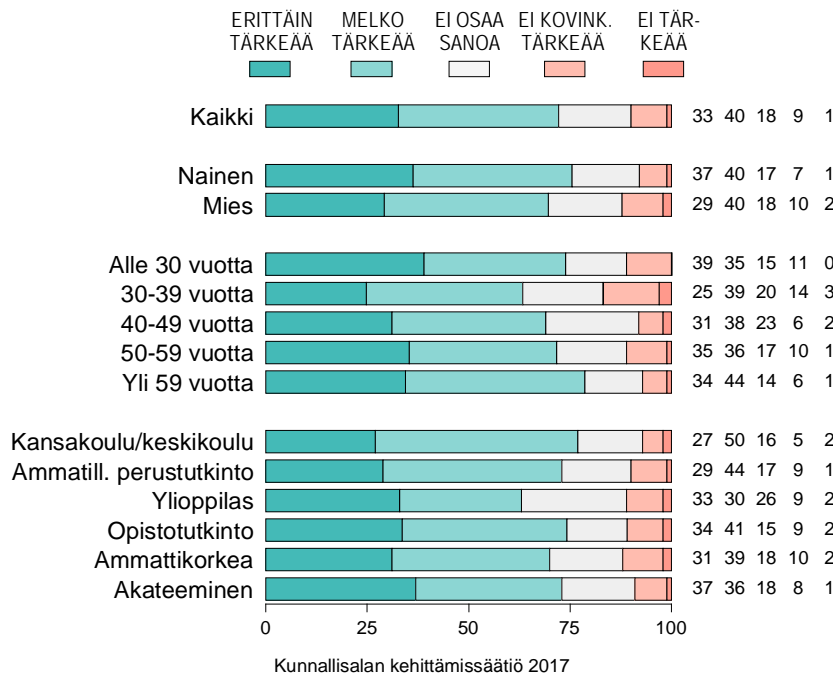
Kysely uusille valtuutetuille 2017

Kuvio 9-4m. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: ALUEIDEN KÄYTÖN SUUNNITTELU, OHJAUS JA KAAVOITUS (%).

Kysely uusille valtuutetuille 2017

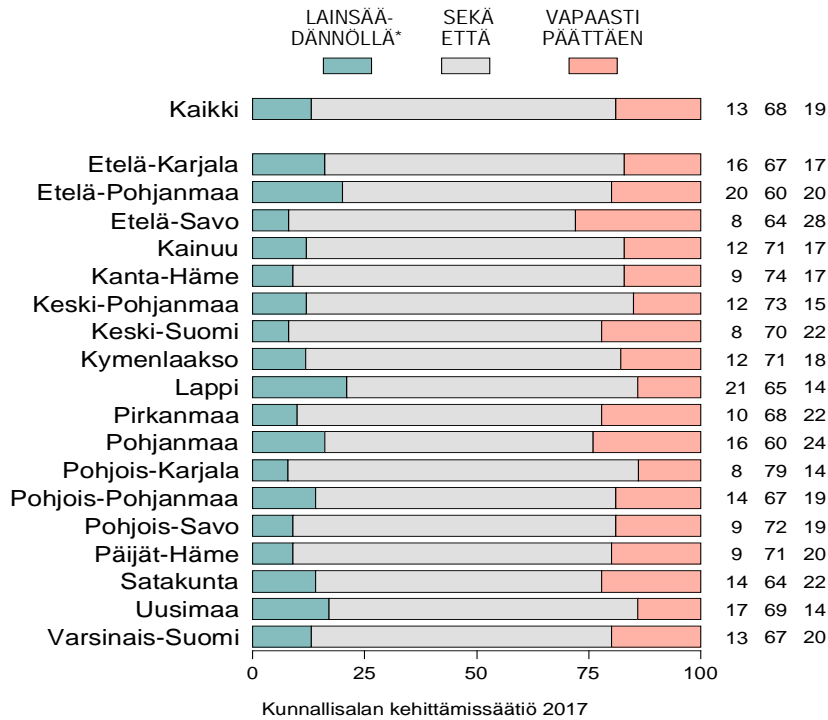
Kuvio 9-4s. KUNNAN JA MAAKUNNAN YHTEISTYÖN TÄRKEYS: ALUEIDEN KÄYTÖN SUUNNITTELU, OHJAUS JA KAAVOITUS (%).

Kysely uusille valtuutetuille 2017

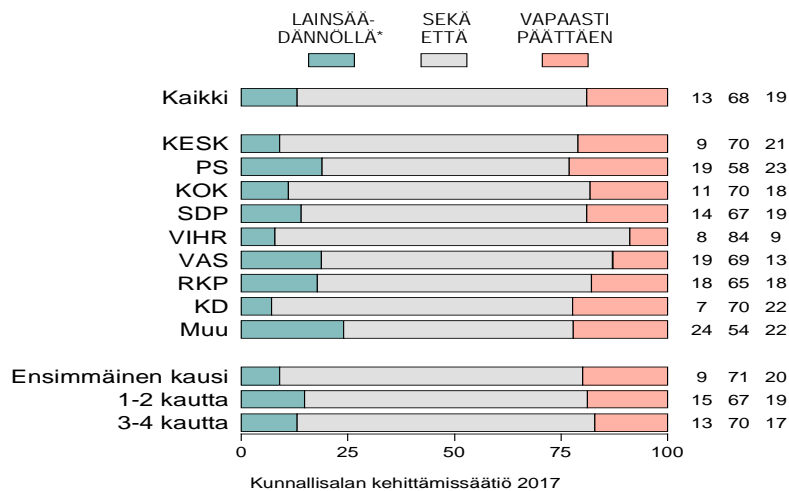
Kuvio 10m. MILLÄ TAVALLA KUNNAN JA MAAKUNNAN YHDYS-
PINTA, YHTEISTYÖ JA SEN SISÄLTÖ JA TAVAT TULI-
SI MÄÄRITELLÄ (%).

*Lainsäädännöllä ja valtion ohjeistuksella / Lainsäädännöllä ja valtion ohjeistuksella sekä kuntien ja maakuntien vapaasti itse päättäen / Ainoastaan kuntien ja maakuntien vapaasti itse päättäen.

Kysely uusille valtuutetuille 2017

Kuvio 10p. MILLÄ TAVALLA KUNNAN JA MAAKUNNAN YHDYS-
PINTA, YHTEISTYÖ JA SEN SISÄLTÖ JA TAVAT TULI-
SI MÄÄRITELLÄ (%).

*Lainsäädännöllä ja valtion ohjeistuksella / Lainsäädännöllä ja valtion ohjeistuksella sekä kuntien ja maakuntien vapaasti itse päättäen / Ainoastaan kuntien ja maakuntien vapaasti itse päättäen.